

CHSOK
6/1991
28 JUN 1991

9/8 91 b

SØVÆRNS- ORIENTERING

21. ÅRGANG

Udgivet af:
SØVÆRNETS OPERATIVE
KOMMANDO

INDHOLD:

1. Minde i Kristiansand.
_____
2. SØK - 30 år i Århus.
_____
3. Nye Flådeøge?
_____
4. Status i Golfen.
_____
5. Ny Reserveofficersudd.
_____
6. MOBA containere.
_____
7. Mere om Tillægsaftalen.
_____
8. Århus Marineforening.
_____
9. Julemotiv 1991.
_____
10. Kanonindvielse i Varberg.
_____
11. Familie med GRØNSUND.
_____
12. Kort nyt - indland.
_____

KRANSENLÆGGELSE VED MINDESMÆRKET I KRISTIANSAND
FOR FALDNE DANSKE ORLOGSGASTER

Minelæggeren FYEN aflagde uofficielt besøg i Kristiansand i dagene 8 og 9 MAJ.

Anledningen var deltagelse i kransenedlæggelse ved mindesmærket for de faldne danske orlogsgaster i kampen ved Helgoland den 9 MAJ 1864, hvor den danske nordsøeskadre, bestående af fregatterne NIELS JUEL og JYLLAND samt korvetten HEIMDAL, var i kamp med en østrigsk/prøjsisk styrke, bestående af de østrigske fregatter SCHWARTZENBERG og RADEZKY samt de prøjsiske kanonbåde ADLER, BASILISK og BLITZ.

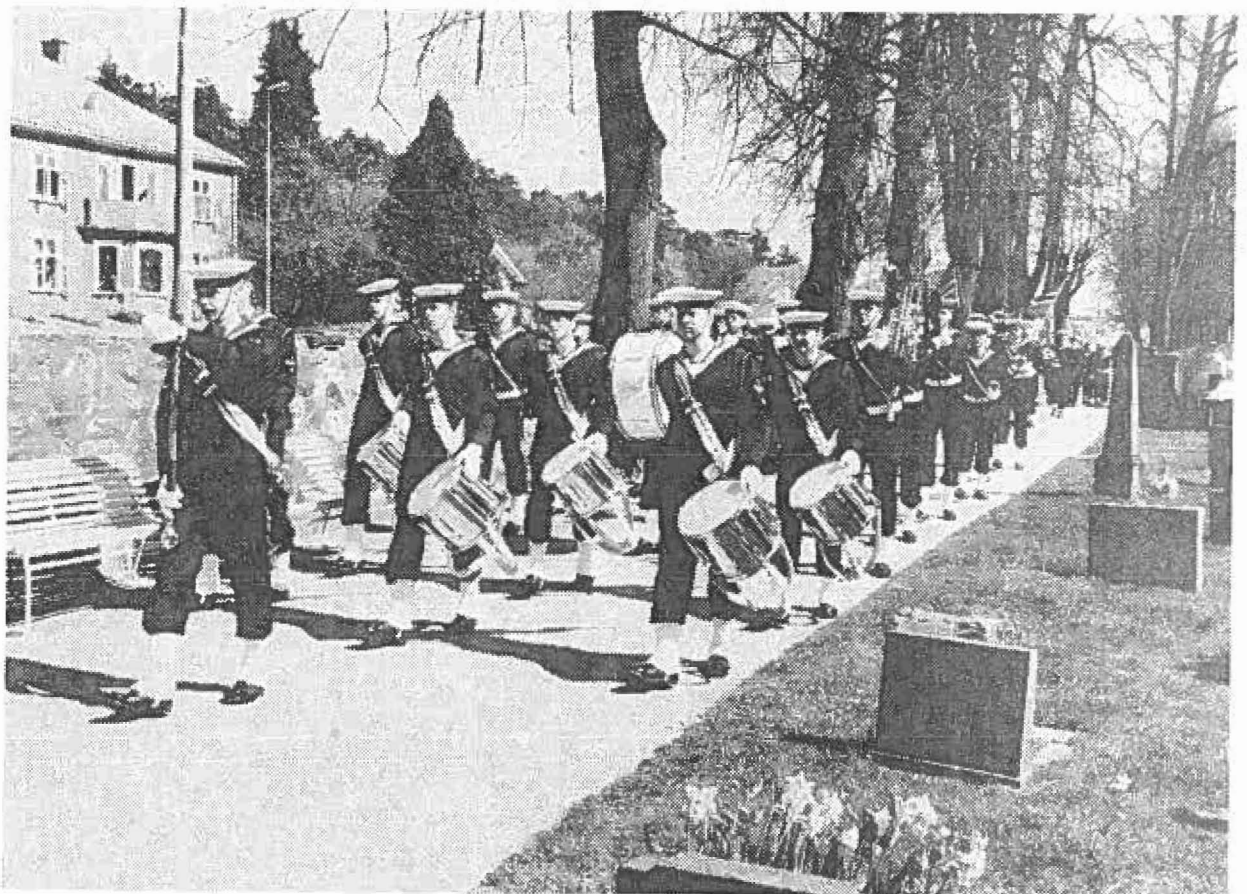
Mindesmærket på Kristiansand kirkegård for de faldne orlogsgaster er rejst, fordi den kommanderende for nordsøeskadren, orlogskaptajn Suenson, valgte at søge ind til Kristiansand efter kampen for at pleje de sårede og for at begrave de faldne.

Kristiansand kommune og indbyggere tog den 11 MAJ 1864 varmt imod denne nordsøeskadre, som med stor dygtighed havde tvunget den østrigsk/prøjsiske eskadre på fulgt. De mange sårede blev indlagt på sygehuset i Kristiansand, medens de 15 faldne med stor deltagelse fra byens side blev begravet på Kristiansand kirkegård den 13 MAJ 1864.

Kristiansand kommune rejste året efter et mindesmærke ved graven for de faldne, og byens borgere plantede 6 bøgetræer ved mindesmærket som en gestus, der skulle minde om, at her lå orlogsgaster fra Danmark, hvor ikke fyrren, men bøgetræet repræsenterede den grønne, danske skov.

Bøgetræerne står endnu vagt ved graven. Mindesmærket - en høj bautastenen - bærer følgende inskription: "Hædersminde over danske krigere, faldne i søtræfningen ved Helgoland den 9 MAJ 1864". Nederst på stenen står skrevet: "Indvånere af Christiansand reiste denne steen".

Hvert år har nordmændene siden markeret dagen for kampen ved Helgoland ved en mindehøjtidelighed på kirkegården. I de senere år har den ældste danske søofficer ved NATO-hovedkvarteret i NATO's Nordregion i Kolsås sammen med den danske konsul i Kristiansand forestået kransenedlægningen med deltagelse af en norsk æresgarde og et norsk musikkorps. Hvert 5. år har endvidere deltaget et dansk orlogsskib med et dansk honnørkommando.

Søværnets Tambourkorps marcherer i Norge.

I år var det 127-årsdagen for slaget, og da Kristiansand fejrede 350-årsdagen som købstad, blev minelæggeren FYEN beordret til at deltage. Minelæggeren medførte Søværnets Tamburkorps på 24 mand og stillede derudover et honnørkommando, bestående af 12 maskinpistolbevæbnede gæster, en fanebærer og en faneofficer, alt under kommando af skibets våbenofficer. Den danske honnørkommando stod opstillet side om side med en norsk æresvagt fra Kystartilleriets rekrutskole på Odderøya. Ved siden af mindesmærket med front mod æresvagten stod den danske fanebærer og faneofficer. Det norske forsvars distriktsmusikkorps SØRLANDET i gallauniform og et norsk sangkor understregede yderligere det arbejde med planlægning og højtideligholdelse, som nordmændene gennemførte for at skabe en værdig ramme om ceremonien.

Den ældste danske søofficer ved NATO-hovedkvarteret i Kolsås, kontre-admiral J. Jakobsen, lagde kransen foran mindesmærket. En norsk æreshymne blev klangfuldt spillet på trompet, hvorefter musikkorpset og koret intone-rede først den danske og så den norske nationalmelodi.

Chefen for FYEN var derefter vært ved en frokost for særligt indbudte gæster fra byen.

Samme aften forlod minelæggeren Kristiansand.

(FYEN)

SØVÆRNETS OPERATIVE KOMMANDO - EN 30 ÅRIG UDFLYTNINGSSUCCEES

Den 1 JUN 1961 blev Søværnets operative Kommando oprettet med hovedkvarter i Århus. 30-årsdagen blev markeret med en reception i fredshovedkvarteret.

Chefen for Søværnets operative Kommando bød velkommen og sagde blandt andet:

- Lad mig minde om, at SOK's etablering her i Århus vel i realiteten var marinens første større udflytning fra Københavnsområdet. Om den hed det, da man søgte nyt hjemsted, - for de funktioner der skulle udføres var jo ikke nye, - "at de ved og i Århus beliggende etableringer må "indtil videre" anses for den inden for de bestående muligheder bedst egnede og økonomisk mest for-

svarlige underbringelse af kommandoen".

Det var en god og holdbar konklusion. For her er vi altså 30 år senere og "indtil videre" endnu.

Jeg kunne ønske mig, at andre udflytninger måtte forløbe lige så godt som SOK's - "indtil videre" har gjort.

- Århus' og det omliggende landskabs holdning til os har naturligvis haft og har stadig en væsentlig del af æren for succesen. Det er vi glade for og taknemmelige over.

Inden jeg slipper de 30 år helt, vil jeg gerne sige, at det glæder os meget i blandt os at have både et antal tidligere og nuværende medarbejdere, som har gjort alle eller mange af de 30 år med og som derved har været med til at skrive SOK's historie.

- For os i søværnet og SOK betyder den ændrede sikkerhedspolitiske situation, at mulighederne for løsning af vores militære opgaver er blevet bedre, men man må i den forbindelse ikke overse, at mange af SOK's og marinens opgaver er relativt tidløse og ikke decideret knyttede til nogen bestemt trussel. Her tænker jeg især på den daglige farvandsovervågning og suverænitetsbevarelse, som vi bruger en betragtelig del af vores kræfter på. Og i et helt andet hjørne af verden fik søværnet og SOK med kort varsel en helt ny opgave - at operere til støtte for håndhævelse af FN's sanktioner mod Irak og det besatte Kuwait. Det er en opgave, som ikke alene reflekterer en hidtil uset enighed i verdenssamfundet om at imødegå aggression, og det er et vigtigt signal at notere sig for en lille nation som Danmark. Men opgaven reflekterer også en markant dansk politisk tilkendegivelse gennem det store flertal i Folketinget, der tiltrådte regeringens hensigt om udsendelse af et dansk orlogsskab til Mellemøsten. Opgaven har været og er stadig for søværnet og SOK en udfordring, og den har vist vigtigheden og værdien af, at marinen fortsat besidder enheder af en sådan størrelse og alsidighed, og med indsatsberedte besætninger, at vi med kort varsel kan påtage os de opgaver, som dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik måtte ønske udført. Og alt imens disse opgaver passes, forsøger vi fortsat, hvor vi qua vores eksistens og tilstedeværelse kan, på områder hvor det er hensigtsmæssigt og samfundsøkonomisk fordelagtigt, at gøre os nyttige for den civile del af samfundet.

- For søværnet og SOK er det af den største vigtighed, at et så bredt udsnit som muligt af den danske befolkning har forståelse for vort formål og bakker op om vor virksomhed. I sin jubilæumshilsen til SOK for 5 år siden sagde borgmester Thorkild Simonsen, da han talte om relationerne mellem befolkningen og forsvaret: "I et demokrati som det danske er det både naturligt og sundt, at der også omkring forsvarsspørgsmål er en åben dialog. Det er mit ønske, at SOK også fortsat vil bidrage til at afmystificere og konkretisere denne debat."

Om vi har levet op til borgmesterens ønske, må andre dømme om, men SOK kan til stadighed glæde sig over stor og som regel positiv interesse og - tror vi - også forståelse og opslutning om vort virke. Det vidner de meget velkomne og meget talrige besøg hos os om. Det er en god bagage at have med på sin 30 års fødselsdag.

Borgmester Thorkild Simonsen udtrykte sin glæde over stadig at have SOK i Århus, også i dens nye, større rolle og hvad deraf randt med flere arbejdspladser. Borgmesteren omtalte også de mange opgaver søværnet udførte for det civile samfund, for sikkerheden og for FN under fjerne himmelstrøg. Han lagde også vægt på, at forsvaret skulle bevares, under indtryk af verdens relative ustabilitet.

Selvom flåden er mere end 500 år gammel, kunne SOK godt fejre sin 30 års dag og konstatere, at kommandoen er særdeles levende og klar til nye tiders udfordringer med større ansvar, nye opgaver og nyt materiel.

(RED)

SØVÆRNET PLANTER EGESKOV

Langelandsfort, som dækker et areal på 97 hektar på det sydlige Langeland, har ligesom forsvarets øvrige landetablissementer en forpligtelse til arealpleje og vildtforvaltning.

Størstedelen af Langelandsforts arealer er bortforpagtede til de omkringboende landmænd og udnyttes som almindelig landbrugsjord.

Omkring fortet og hovedbatteriet er der dog et større område, som Langelandsfort selv forvalter. Her lå tidligere en helikopterlandeplads til brug i forbindelse med operationer i den vestlige del af Østersøen. Efter indførelse af LYNX-helikopteren med dens større rækkevidde, blev Langelandsforts helikopterlandeplads nedlagt.

Fortet søgte derfor om tilladelse og midler til at beplante helikopterlandepladsen og et tilstødende område; ialt to en halv hektar med skov - primært egeskov. Som et resultat heraf blev der i APR måned plantet 6.400 egetræer. Skoven vil falde smukt ind i den eksisterende beplantning, med ialt 14.000 træer. De øvrige træer skal danne læ for egeskoven, medens den vokser op. Den skal også skabe et skovbryn for at skaffe ideelle betingelser for vildtet i området. I den forbindelse er det værd at bemærke, at forsvarets arealer udgør nogle af de få fristeder vildtet har tilbage i naturen her i Danmark.

Chefen for Langelandsfort, skovfogeden og formanden for den lokale afdeling af naturfredningsforeningen planter et asketræ som en del af skovbrynet, i baggrunden de nye skovareal. (FOTO: Roland Petersen)

Valget af egeskov skal også ses i lyset af søværnets historie, idet sejlskibene tidligere blev bygget af egetræ. I 1807, da englænderne efter Københavns belejring "løb med" hele den danske flåde - som var en af Nord-europas største - opstod et ekstra, stort behov for flådeeege. Det var især godsejerne, der havde en vældig vilje til at plante egeskove, med træer, der var velegnede til skibstømmer. På Langeland står der endnu mange flådeeege fra den tid. Om en herboende general, grev Frederik Ahlefeldt, siges der ligefremt, at han altid havde agern i lommen, som han stak i jorden, hvor han gik.

Om der virkelig med tiden bliver tale om "flådeeege" på Langelandsfort er nok temmelig tvivlsomt, men relationer er der, og i de 175 år det tager for egne at vokse op, vil de forhåbentligt være til glæde for befolkningen, idet egeskoven vil indgå i den dejlige danske natur, vi alle er sat til at værne om.

(LFT)

STATUS I GOLFEN

Korvetten OLFERT FISCHER, der som bekendt stadig er med til på FN's vegne at opretholde en søværts blokade mod Irak, har gjort status i anledning af anrån nr. 1000. Klokkeren 0750 (dansk tid) lørdag den 8 JUN 1991 blev handelsskib nr. 1000 anrånbt. Antallet er ved redaktionens slutning oppe på 1073 (17 JUN 91).

Korvetten har siden afsejlingen fra Holmen 12 SEP 1990 været væk fra Danmark i 273 dage, hvilket er den længste sammenhængende periode for et

dansk orlogsfartøj i nyere tid. I løbet af disse godt 9 måneder har OLFERT FISCHER udsejlet ca. 33500 sømil svarende til halvanden gang jorden rundt.

Korvetten patruljerer i den østlige del af Golfen, men kommer i løbet af disse dage til Dubai for omskiftning af besætningen. Den nuværende besætning, der bortset fra en normal udskiftning af en mindre del af personalet, er den samme som sejlede skibet ned til Golfen, har i denne omgang været ombord siden midten af marts.

Under udførelsen af sin opgave i forbindelse med overholdelsen af FN's sanktioner mod Irak, har OLFERT FISCHER opereret sammen med fly- og flådeenheder fra mere end 12 forskellige lande. Det var primært enheder fra vestallierede lande, men også fra nationer som Argentina, Australien og Japan, der har haft flådestyrker deployeret til Mellemøsten. Herudover har korvetten naturligvis haft et godt samarbejde med golf-staterne og disse landes militære styrker.

Sammenlagt har den multinationale styrke udført over 10500 anrøb, hvilket i mere end 1570 tilfælde har ført til egentlige ransagninger ombord i de anråbte skibe, resulterende i at 92 handelsskibe er blevet afvist. OLFERT FISCHER har under disse operationer ikke selv udført sådanne ransagninger, men var i perioden umiddelbart efter jul sammen med bl.a. engelske og amerikanske enheder direkte involveret i afskæring af to irakiske handelsskibe med kontrabande, samt overvågningen af disse indtil de embargo-behæftede varer var blevet losset i neutral havn.

Siden afslutning af krigen har meget store styrker været indsat i rydningen af miner ud for Kuwait, og der er til dato fundet og bortsprængt mere end 1000 søminer.

Ikke blot på det blokademæssige område har OLFERT FISCHER gjort sig internationalt bemærket, men også på det handelsmæssige område. Korvettens deltagelse har således styrket den danske troværdighed i området omkring Golfen, hvad danske firmaer har kunnet mærke. Dette eksemplificeres af følgende lille notits fra OLF:

"Ved en lille højtidlighed om bord på korvetten OLFERT FISCHER, over-

Fra venstre ses: Poul Erik Mortensen (Commercial Manager), Henrik Muusfeldt (Chefen for korvetten OLFERT FISCHER) og Mogens Dinesen.

rakte Poul Erik Mortensen, Commercial Manager for Grundfos DUBAI i De forenede arabiske Emirater, den 26 MAJ 1991 et legat til korvettens velfærdsudvalg. Legatet der var på 10.000,- kr. er skænket af Grundfos Jubilæumsfond Danmark. Legatet blev modtaget af chefen for korvetten OLFERT FISCHER, som med stor glæde kunne videregive beløbet til korvettens velfærdsudvalg.

Højtideligheden blev afsluttet med en frokost i officersmessen med deltagelse af chefen, repræsentanter fra Grundfos Dubai og velfærdsudvalget".

(OLFI/RED)

NY RESERVEOFFICERSUDDANNELSE

Efter en konstateret mangel på delingsførere indenfor specialet bevogtning og nærforsvar, har søværnet besluttet at indkalde 6 værnepligtige til uddannelse som reserveofficerer. Indkaldelsen vil finde sted hvert år i begyndelsen af august, og det er mellem flyvevåbnet og søværnet aftalt, at størstedelen af uddannelsen varetages af flyvevåbnet.

Uddannelsen er bygget op i 5 forskellige faser. Den første består af 4 måneders grundlæggende militær- og sergentuddannelse. Derefter kommer selve gruppeføreruddannelsen 2 måneder, hvor man lærer at føre personel i felten. Tredie faste, som varer ca. 2 måneder, er praktik, hvor eleverne kommer ud på en rekrut-uddannende enhed for at indøve mandskabsbehandling. Den fjerde fase er reserveofficeruddannelsen. I denne periode gives undervisning i delingsføreruddannelse, altså hovedfaget. Derudover undervises i sprængningsuddannelse, kortlære (hærens), ABC-krigsførelse, skydelederfunk-

tion, tjenestekendskab, ledelse, uddannelsesvirksomhed, luftkrigslære, landkrigslære, samt søkrigslære. Til søkrigslære stiller Torpedobådseskadren en instruktør til rådighed.

SVN ORT 6/91

Efter udnævnelsen bliver reserveofficerne stationeret på en af de 3 flådestationer, hvor de vil modtage efteruddannelse, fase 5, for derefter at blive hjemsendt efter 6 måneder og overført til mobiliseringsstyrken. Den samlede tjenestetid har så været 18 måneder.

En løjtnant af reserven med speciale i bevogtning og nærforsvar.

Hele uddannelsen skal hovedsageligt foregå på flyvevåbnets etableringer, men flyvevåbnets Sergent- og Reserveofficersskole har accepteret, at elever iklædes søværnets paradeuniform til brug ved parader og landlov. Ellers foregår undervisningen i flyvevåbnets uniform med søværnets distinktioner. Endvidere har søværnet eleverne i praktikperioden.

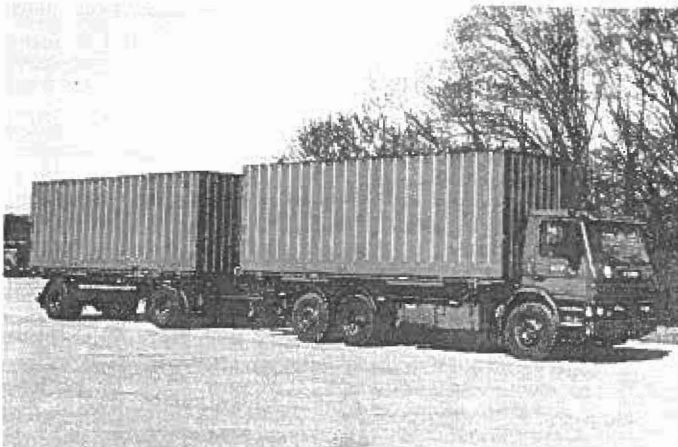
(SOK)

MOBA' S KAROSSEVOGNE ERSTATTES AF "CONTAINERE"

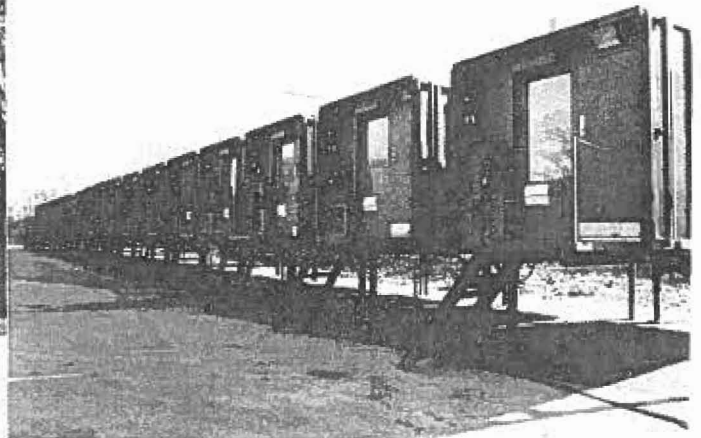
Første fase af erstatningsanskaffelsen for MOBA's 20-25 år gamle karossevogne er nu afsluttet. I alt 29 containere vil efter færdigindretning være klar til brug medio 1991.

Containerne er af typen CARGO BOX og indgår i et "ISO-vekselladssystem", der medfører den største grad af fleksibilitet. Systemet medfører store operative fordele, idet en container eller anden vital opbygning på vekselladramme ikke er fast knyttet til et bestemt køretøj. I tilfælde af

havari på et køretøj kan det umiddelbart overføres til et andet uden brug af kran eller lignende.

Lastvogn med påhængsvogn og containere

MOBA' S nye containere

Containerne, der bl.a. skal indgå som en væsentlig materiel del i den fremtidige Mobil Vedligeholdelsesafdeling (MOVA), er af Søværnets Motorkøretøjstjeneste opbygget som en standardcontainer, der er fuldt isoleret og forsynet med klimaanlæg, el-installationer, antenne- og telefontilslutninger m.v. De vil efter behov kunne indrettes individuelt med eller uden ruminddeling.

Desuden er containeren i bagenden forsynet med ekstra endevæg med dør og vindue, der gør containeren miljø- og brugervenlig. Containeren er, når den ikke er i brug, sikret med aflåselige stålporte, der forhindrer uønsket indtrængen.

De anskaffede containere vil blive fremført på luftaffjedrede lastvogne af typen SCANIA, 113M, med tilhørende luftaffjedrede påhængsvogne.

Køretøjerne vil, i den udstrækning de ikke anvendes til transport af containere, kunne indgå i flådestationens kørselspulje og med varierende typer af veksellad kunne anvendes til øvrige transportopgaver. Herved opnås en optimal anvendelse af køretøjschassiserne med reduceret behov for stamkøretøjer (lastvogne) i fremtiden.

Containere af tilsvarende type vil i 1991-92 blive opbygget til brug for Mobil Støtte (MOST) m.v.

(SMK NYT)

MERE OM TILLÆGSAFTALEN

"Den 3 APR 1991 indgik Socialdemokratiet, Det konservative Folkeparti, Venstre, Det radikale Venstre og Kristeligt Folkeparti som følge af den forbedrede sikkerhedspolitiske situation i bl.a. Østersøen en tillægsaftale til aftalen af 14 MAR 1989 om forsvarets ordning 1989 - 91.

For søværnet indebærer tillægsaftalen som bekendt nedsættelse af beredskabet ved en række sejlene enheder. Beredskabsnedsættelsen betyder for det personel, der forvaltes af Søværnets operative Kommando, at 20 officersstillinger, 105 stampersonelstillinger og 16 værnepligtsstillinger fremover ikke skal besættes.

Forsvarskommandoen har forestået planlægningsarbejdet for personeltilpasningerne i hele forsvaret i samarbejde med de operative kommandoer og personelorganisationerne.

Søværnets operative Kommando er nu ligeledes i samarbejde med personalorganisationerne gået i gang med at gennemføre tilpasningerne for søværnet. For officerskorpset giver dette ingen problemer, da antallet af officerer i forvejen var under rammen. Tilsvarende vurderes værnepligtsområdet heller ikke at give problemer.

Det for søværnet alvorligste problem er stampersonelområdet, hvor situationen kompliceres af et betydeligt overskud i forhold til rammen, og at overskuddet især vedrører de faglige specialer, medens der er mangelsituationer i flere andre specialer. Det er Søværnets operative Kommandos ønske så vidt muligt at undgå afskedigelser af stampersonel som følge af tillægsaftalen. Derfor er der iværksat en række tilpasningsforanstaltninger, således

- omskolingstilbud for elektronikteknikere til elektroteknikere,
- omskoling af maskin-, intendantur- og proviantkonstabler til midlertidig anvendelse i visse ikke-faglige specialer,
- tilbud om overførsel af et antal elektronikteknikere til ledige stillinger ved hærens regimenter,
- halvering af indtag til sergentuddannelserne til og med udgangen af 1992.

Disse foranstaltninger vil forhåbentlig, medens personallet i stigende grad er/gøres opmærksom på ledige, civile stillinger i "Forsvarskommandoens stillingsoversigt", kunne sikre en for alle parter tilfredsstillende afvikling af de nødvendige tilpasninger på stampersonelområdet.

(SOK)

ÅRHUS MARINEFORENING OG DENS NYE TROFÆ

I sidste nr. af SVN ORT omtaltes overrækkelsen af PEDER SKRAMs navneskilt til Århus Marineforening, der har sendt følgende indlæg.

"Århus Marineforening blev stiftet i 1910, og er således landets ældste afdeling. Afdelingen har i tidens løb skiftet adresse flere gange. Den nuværende Marinestue fra 1983 finder man i "Mejlen", H.H. Seedorffs Stræde 12.

Marinestuen rummer mange klenodier, bl.a. minder fra byens adoptions-skibe.

Ved juletid i 1966 var Depotskibet ÆGIR i Århus for sidste gang. Et navneskilt herfra har nu i mange år haft en hædersplads i Marinestuen.

Efter ÆGIR adopterede Århus den nybyggede fregat PEDER SKRAM, der i årene efter anløb byen mange gange.

I APR 1987 var PEDER SKRAM i Århus. Besætningen hyggede sig i Marinestuen og marineforeningen var på genvisit i sergentmessen. Det lå i luften, at fregatten skulle lægges op. Marineforeningen så da heller ikke mere til det smukke skib.

Efter kommandostrygning i 1989 kontaktede formand, Erik Thomasen, Chefen for Flådestation København, kommandør Finn Volke, angående muligheden for at få et navneskilt fra PEDER SKRAM til Århus. Kommandøren så med velvilje på sagen.

I begyndelsen af 1991 kom navneskiltet til SOK i Århus, og ved en ceremoni i Århus Marineforening den 25 MAR 1991 overrakte kontreadmiral K. Borck navneskiltet til byen, repræsenteret ved rådmand Olaf P. Christensen.

Det smukke resultat kan nu fremdeles beundres i Marinestuen.

Efter en periode uden adoptionsskib glæder Århus Marineforening sig til at byde velkommen til Inspektionsskibet TRITON engang i 1991".

(Århus Marineforening)

Fra venstre mod højre ses Kontreadmiral K. Borck, bestyrelsesmedlem Hans E. Poulsen, formand Erik Thomasen, bestyrelsesmedlem Bjarne Frederiksen, forh. formand Knud J. Birthin og rådmand Olaf P. Christensen ved overrækkelsen.

JULEMOTIV I ÅRET 1991

I år vil søværnets juleskåle og juleårsglas have hjuldampskibet ÆGIR som motiv.

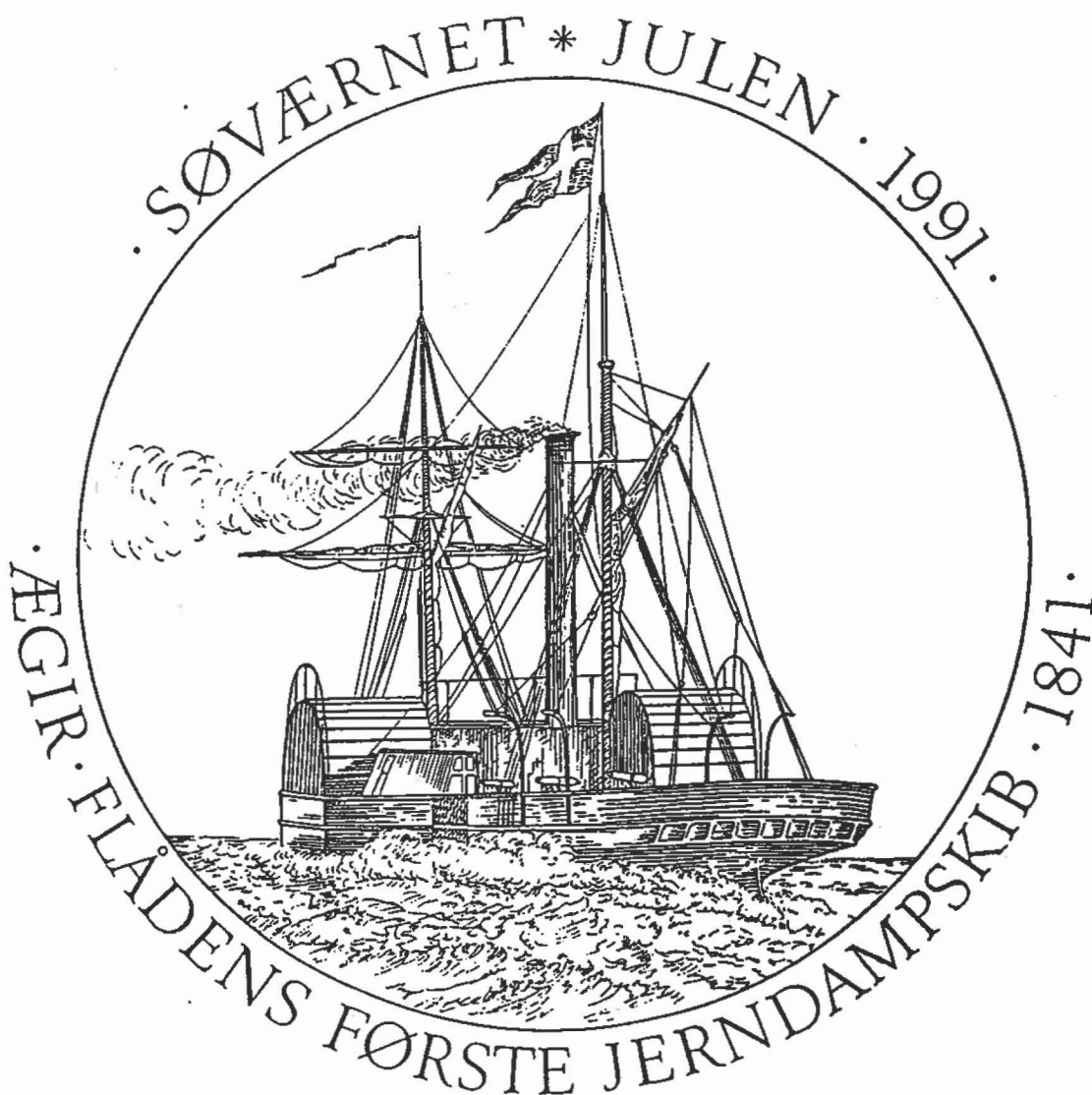
I 1839 blev det besluttet at bygge et dampskib til flåden. Det skulle have en maskine på 160 HK og bl.a. anvendes til bugsering af sejlskibe og

kanonbåde. Før end skibet blev bestilt, døde imidlertid kong Frederik VI, og kong Christian VIII bestemte, at dets bygning skulle stilles i bero indtil videre.

Endelig i MAR 1840 blev det bestemt, at flåden skulle forøges med to dampskibe. Holmens fabrikmester blev sendt til England for at undersøge byggemulighederne. Ud fra de oplysninger og tegninger han sendte hjem, bestemtes det at bygge et dampskib af træ med en dampmaskine på 200 HK, og et af jern med en dampmaskine på 80 HK. Jernskibet blev bestilt hos firmaet Fairbank & Co., London.

I en resolution bestemte kongen, at der ved averteringen af hjuldampskibet skulle tages hensyn til, at skibet skulle kunne bruges som kongeskib og derfor gives en smagfuld, men simpel indretning. Skibet var skonnertrigget med under- og topsejl.

Skibet, der fik navnet ÆGIR, var 140'10" langt 18'5,5" bredt og 5'7" dybgående. Det var armeret med 2 stk. 24pd. kanoner og 1 stk. 4pd. haubitz. Senere blev der tilføjet flere kanoner.

Den 12 OKT 1841 kom ÆGIR til København ført af Captain Bodenhoff. ÆGIR blev derefter hvert år udrustet til kongens brug. I 1857 og 1862 var ÆGIR udlånt til postvæsenet, dog med det forbehold at postvæsenet skulle stille med et mindre, disponibelt dampskib til brug for kongen om sommeren. ÆGIR var krigsudrustet i 1848/49/50, og 1864 var det krigsudrustet fra 10 JUN

til 8 OKT. Fra 1865 til 1871 blev det benyttet til opmåling.

Den 5 DEC 1871, efter 30 års tjeneste, udgik ÆGIR af flådens tal og solgtes til ophugning i 1872 til Petersen og Albeck.

Motivet til juleskålen og juleårsglasset er tegnet af Katarzyna Tomalak, "Royal Copenhagen", efter pennetegning af C.F. Sørensen. Pennetegningen er skænket til Søofficersforeningen i 1931 af den norske viceadmiral Sparre. Tegningen hænger i Søofficersforeningens lokaler i Søkvæsthuset på Christianshavn.

I begyndelsen af august måned vil Søværnets Materielkommando udsende bestillingslister til tjenestesteder og institutioner.

(SMK)

MINISTRYGERDIVISION 3 PÅ BESØG I "DET GAMLE LAND" 31 MAJ - 3 JUN 1991

Efter en uges intense ministrygnings- og divisionsøvelser i Kattegat, hilste de to ministrygerbesætninger på GULDBØRGSUND og GRØNSUND et weekendophold i Varberg, Sverige, velkommen.

Varberg ligger i Halland, der jo sammen med Skåne og Blekinge engang var dansk. Men ved freden i Bromsebro (1645) afgav den navnkundige Kong Christian IV blandt andet Halland til svenskerne for en periode på 30 år. Senere blev Halland - og dermed Varberg - vedblivende svensk ved freden i Roskilde i 1658.

Således inspireret var rammerne for et udbytterigt orlogsbesøg etableret. Ministrygerbesætningerne nød da også arrangementerne og Varberg by i fuldt mål.

MSD 3 ved kaj i Varberg.

Specielt bør nævnes indvielsen af 34 kopier i fuld størrelse af kanoerne på Varbergs stolte fæstning. Fæstningen, der oprindeligt blev bygget af Kong Christian IV til forsvar mod svenskerne, er med sine skydetårne,

fangehuller og fantastiske bygningskonstruktioner et imponerende fæstningsværk.

Under den ceremonielle indvielse af kanonerne deltog de danske minestrygere symbolsk ved at stille en fanevagt, som side om side med den svenske fanevagt prydede slotsgården, medens kanonerne bragede. Herefter var der hyggeligt samvær i Kong Christian IV's gamle bygninger.

Fanevagt under kanonindvielse.

Med endnu nogle dages divisionsøvelser forude forlod 3. Minestrygerdivision mandag morgen Varberg på sydvestlig kurs. Alt imens strygerne huggede sig gennem Kattegats bølger forsvandt Varberg, fæstningen og "Det gamle land" i disen agter ude.

(MSD 3)

FAMILIE OG VENNER MED "GRØNSUND" TIL SØS

Med det lunefulde sommergejr visende sig fra den bedre side, stod minestrygeren GRØNSUND lørdag den 15 JUN ud fra Flådestation Korsør med 54 forventningsfulde gæster på den årlige familiesejlads.

For nordgående i Østerrenden betragtede gæsterne interesseret det fremskridende broprojekt, der ellers sjældent ses på så tæt hold. I Musholm Bugt demonstreredes sprængning af en kystmine, som med velvillig assistance af Hoveddepot EGØ blev leveret og bragt til sprængning på betryggende vis. De mange kg trotyl i minen frembragte en imponerende vandsøjle, som med den efterfølgende trykbølge gav indtryk af søminers aktuelle trussel mod de søfarende.

Dels på dæk, dels om læ nød man et let traktement bestående af frikadeller og kold kartoffelsalat, medens der blev vist udsætning af og sejlads med gummibåd.

Over middag så gæsterne en af søværnets LYNX-helikoptere, NAVY 191 fra Flyvestation Værløse, udføre "hoist" af dagens fødselsdagsgast i tillæg til demonstration af andre flyveegenskaber.

Herefter forlagde GRØNSUND sydover, medens besætningen viste familie og venner rundt i skibet. GRØNSUND ankom til Flådestation Korsør midt på eftermiddagen, hvorefter gæsterne mættet af indtryk fra søværnets hverdag gik fra borde.

(GRØNSUND)

Ministrygeren GRØNSUND
under gang.

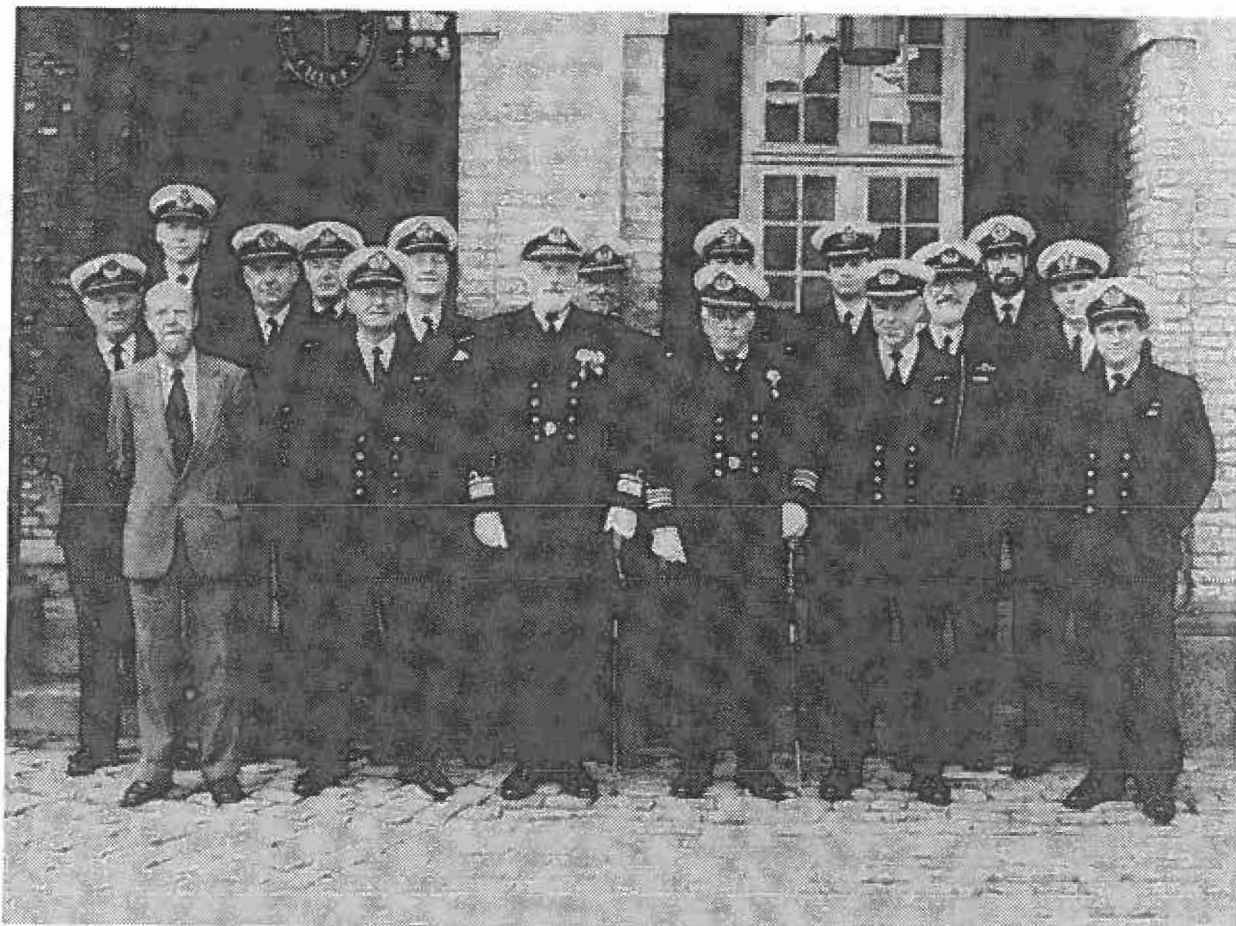

KORT NYT - INDLAND
MØDE UNDER KRONEN 19 JUN 1991

Søværnets eskadre- og marinedistriktschefer har afholdt møde på Flådestation København, HOLMEN, i Chefen for Søværnets operative Kommandos lokaler under Kronen, der sammen med den berømte mastekran er Holmens mest iøjnefaldende vartegn.

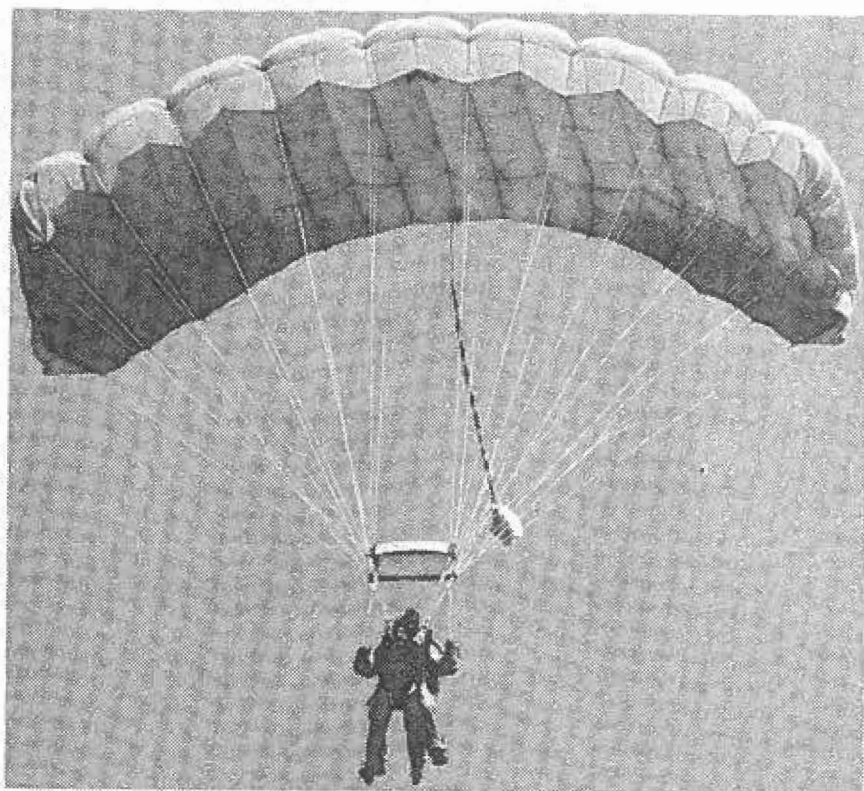
Ved mødet drøftedes mange for søværnets daglige drift vigtige emner, specielt regnskab, status og budget optog en stor del af dagsordenen.

Mødet var det sidste af en meget lang række, hvori kommandørkaptajn Poul Garde, chef for Sundets Marinedistrikt, deltog. Poul Garde, der nu overgår til pensionist-status, har været med fra første analyse til færdiggørelse af den nuværende ordning af søværnets operative landorganisation.

Kontreadmiral Knud Borck omgivet af Eskadreceher og Marinedistriktschefer m.fl.

Kommandørkaptajn
Ole Als på vej til
overlevering til ny
chef for Søværnets
Sergent- og Reserve-
officersskole i Frede-
rikshavn. (11 APR 91).
Foto: Bent Jacobsen.

BILLEDER - BILLEDER - BILLEDER

Frømand på vej i
vandet (fra en af
søværnets helikoptere).
Foto: Jens Diederichsen

Udgiver: Søværnets operative Kommando, Postboks 483, 8100 Århus C. Tlf.
86123099. Telefax 86123011-6357.
Redaktion: Orlogskaptajn Sven Voxtorp. Ansvarshavende overfor presseloven:
Kommandør Poul Schriver.
Indholdet i SVN ORT kan frit citeres med angivelse af kilde.

Tryk: Søværnet

FLADEFESØG I DANSKE HAVNE

DATO	HAVN	NATIO- NALITET	TYPE	ENHEDER	BESØG	OFF.	STAM- PERS	IALT	CHEF
JUL 91									
02-06	Ålborg	USA	Krydser	HARRY E. YARNE <i>LL</i>	Rutine	31	398	429	KD K. Larson
12-15	København	NATO	Forsk- ningsskib	ALLIANCE	Uformel				
20-27	Helsingør	Norsk	MHV fartøj	HVASSER	Udveksling			10	LT B. Christiansen
24-29	København	Engel- sk	Minejager	INVERNESS	Uofficielt			35	OK G.P. Johnson
AUG 91									
12-13	Århus	NATO	Fregatter	SNFL	Rutine				CDRE van Gurp
20-24	København	Itali- ensk	Skoleskib	AMERIGO VESPUCCI	Uofficielt				
20-28	Frederikshavn	Tysk	Ubåde Moderskib	U2, U10 U24, U27 U28 og MEERSBURG FEHMARN SPIEKEROOG	Rutine	26	248	274	OK F.R. Weber
24-27	København	Brasi- liansk	Skoleskib	BRASIL	Uofficielt	201	191	392	
SEP 91									
06-09	Århus	Engelsk	Fregat	BRAZEN	Uofficielt			224	KD J.C. Rapp